

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาแนวทางการขอความช่วยเหลือของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนต่อไปนี้ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย

1. วิธีวิจัยที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ ซึ่งใช้วิธีการสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่าง (Survey Research) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในเชิงปริมาณ เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

2. วิธีการศึกษา

แหล่งข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

ก.ข้อมูลเอกสาร (Documentary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากค้นคว้าจากหนังสือ รายงานวิจัย ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และข้อมูลจากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข.ข้อมูลสนาม (Field Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยการสุ่มตัวอย่าง (Survey Research)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรในเขตพื้นที่การปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 13 แห่ง จำนวน 60,650 คน

ข.กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ "Taro Yamane" ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

ใช้วิธีทางสถิติโดยนำสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ **Taro Yamane** ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

$$n = \frac{60,650}{1+60,650(0.05)^2}$$

$$n = \frac{60,650}{151.6275}$$

$$n = 399.99 = 400$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจึงเท่ากับ 400 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด

ตาราง 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ลำดับ	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	เทศบาลตำบลโพทะเล	2,783	18
2.	เทศบาลตำบลท่าเสา	2,047	14
3.	เทศบาลตำบลทุ่งน้อย	3,744	24
4.	เทศบาลตำบลบางคลาน	3,843	25
5.	องค์การบริหารส่วนตำบลโพทะเล	4,882	32
6.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา	4,586	30
7.	องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายน้ำ	5,839	39
8.	องค์การบริหารส่วนตำบลทะนง	7,108	47
9.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าบัว	7,066	47
10.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขมิ้น	5,515	36
11.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง	3,863	26
12.	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อย	3,916	26
13.	องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง	5,458	36
รวม	13	60,650	400

ที่มา : เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
<http://info.dla.go.th/public/surveyStat.do>)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะความต้องการต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

5. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้ คือ

5.1 ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเลจังหวัดพิจิตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

5.2 วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมแนวทางความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ทั้ง 5 ด้าน คือ

- ด้านสุขอนามัย
- ด้านการศึกษา
- ด้านสาธารณสุข
- ด้านการทำงาน/ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- ด้านการมีส่วนร่วมในครอบครัวและชุมชน

5.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัยและนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและสมบูรณ์ของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.วงศ์กร เจียมเผ่า ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ผศ.ดร.พัฒนพันธ์ เขตต์กัน อาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. ดร.ชนัสตา โรจนตระกูล อาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5.5 นำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

5.5.1 เครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมีการให้เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แต่ละข้อคำถาม ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

5.5.2 นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective congruence) เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2548)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

* ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่า IOC ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.88 ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.6 ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของของครอนบาค (Cronbach, 1990:204) แล้วนำมาทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในจำนวน 30 คนขึ้นไป หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมั่น(Reliability) ด้วยคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 ซึ่งแสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้ (ตารางการหาค่า Reliability ปรากฏในภาคผนวก) สำหรับสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
	N	แทน	จำนวนข้อความของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแต่ละคน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่างๆ ดังนี้

แบบสอบถาม

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากสำนักงานประสานจัดการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

2. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ทำการจัดส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 400 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม

5. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างได้ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) และสถิติอนุมานหรือสถิติเชิงอ้างอิง(Inferential Statistics) รวมถึงใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ดังนี้

7.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ด้านลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ โดยผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics)นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

7.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยแนวทางความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสถิติทดสอบ t - test และ F - test

7.1.3 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับแนวทางความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 5 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ(Percentage) หาค่าเฉลี่ย(Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

โดยเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวทางของเบสท์ (Best,1970) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

8.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

8.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

8.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมความต้องการทั้งหมดในกลุ่ม

N แทนจำนวนผู้สูงอายุในกลุ่มตัวอย่าง

8.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538:73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทนส่วนเบี่ยงเบนความต้องการประสิทธิภาพในกลุ่ม

$\sum x^2$ แทนผลรวมของความต้องการแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนผู้สูงอายุในกลุ่มตัวอย่าง

8.2 สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

8.2.1 ค่าสถิติทดสอบ t - test

8.2.2 ค่าสถิติทดสอบ F - test